GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI DE LUCRU.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĚ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 41. | Joi în 5 (17) Aprile | 1884.

Se fimŭ cu luare aminte!

Braşov, 4 (16) Aprilie.

Adversariĭ noştri nu dormŭ şi, pre când mulţĭ d'intre noi lipsiţĭ de energiă ocolescŭ luptele ḍilnice şi se retragŭ ca filosofii, carĭ voiescŭ se trăiéscă numai cu cărţile lorŭ, numai în găócea lumei ideale ce şi-o construescŭ ei în creerii lorŭ, pe atuncĭ vrăşmaşii românismului sĕ vêră pretutindenĭ printre poporŭ şi printre cărturarii noştri, le şoptescŭ la urechiă, intrigéză, ameninţă, facŭ promisiunĭ, c'unŭ cuvêntŭ sĕ folosescŭ de tóte slăbiciunile nóstre, de neinţelegerile dintre noi, carĭ din nenorocire sunt încă legionŭ, şi caută pe tóte cărările făţişe şi ascunse sĕ ne ameţéscă, sĕ aducă confusiune în şirurile nóstre şi sĕ facă astfelŭ imposibilă o acţiune energică naţională, una şi nedespărţită a tuturorŭ Românilorŭ dintre Tisa şi Carpaţĭ.

Dela 1881, de când ne-amŭ grupatŭ mai strînsŭ în jurulŭ drapelului naţionalŭ, adversarii noştri, bine sciindŭ, că Românii totdéuna numai prin desbinărĭ interióre şi prin ticăloşia ómenilorŭ servilĭ din sînulŭ lorŭ au pututŭ fi ţinuţĭ în starea ruşinósă aservită, în care gemŭ încă şi astă-ḍĭ, părăsiră tactica de până acuma de a ne atacá în frontŭ şi începură sĕ ne asedieze şi sĕ ne submineze. Totodată organisară unŭ serviciu estraordinarŭ de spionagiu şi angajară ómenĭ din sînulŭ nostru, carĭ sub masca naţionalităţĭĭ şi cu lozinca românéscă întră în tabera nóstră, ca sĕ ne iscodéscă posiţiile şi sĕ descurageze pe luptătorii noştri cu totŭ felulŭ de vorbe slabe, carĭ tóte culminéză în refrenulŭ trădărei naţionale, care ḍice: Suntemŭ unŭ poporŭ slabŭ şi nemernicŭ, nu vomŭ puté dá nicĭodată peptŭ cu duşmanulŭ, prin urmare nu ne remâne alta decâtŭ sĕ ne închinămŭ lui şi sĕ-i cădemŭ la picióre.

Sĕ luămŭ aminte şi sĕ nu pierdemŭ din vedere mersulŭ evenimentelorŭ!

Campania pentru desbinarea Românilorŭ s'a începutŭ cu circularele archierescĭ de nefericită aducere aminte. Adversariĭ noştri, carĭ 14 anĭ de ḍile n'au făcutŭ altceva decâtŭ a lovi în noi făr de cruţare, au creḍutŭ, că în acestŭ intervalŭ Românii n'au învĕţatŭ nimicŭ şi că eĭ vorŭ merge şi acum ca orbii după archiereii lorŭ.

S'au înşelatŭ amarŭ politicii, carĭ aŭ creḍutŭ că décă au la mână vre-o Escelenţă cu mitra în capŭ dispunŭ şi de naţiunea română după placŭ. Acele vremurĭ aŭ trecutŭ. Românulŭ ţine multŭ la legea sa şi preţuesce pe sacerdoţii sĕi mai multŭ chiar decâtŭ Ungurulŭ şi nicĭodată nu i-a venitŭ în minte unui Românŭ bine-simţitorŭ de a refusá capilorŭ bisericei respectulŭ ce li se cuvine. Dér una e biserica şi lucrarea religiósă-morală pe têrîmulŭ ei şi alta e naţiunea cu trebuinţele, cu dorinţele, cu aspiraţiunile şi cu luptele sale ḍilnice pentru esistenţă. Românului i s'a deschisŭ capulŭ şi elŭ a începutŭ se judece mai limpede. Bine că datorimŭ archiereilorŭ respectulŭ cuvenitŭ, dér ei nu ne datorescŭ noue nimicŭ? Archipăstorii noştri se nu aibă óre nicĭ unŭ obligămêntŭ faţă cu necasurile şi luptele ḍilnice ale poporului pentru existenţă? Pentr'unŭ demnŭ şi conscienţiosŭ archiereu, vocea ministrului, care aḍi este în slujbă, ér mâne póte fi datŭ josŭ din ea, se fiĕ ea óre mai multŭ ḍe câtŭ vocea poporului?

Românulŭ scie acum se facă deosebire între unŭ archiereu când îşĭ esercéză funcţiunea sa înaltă bisericéscă şi între unŭ archiereu când se face sluga ministrului. Pentru celŭ d'ântâiŭ îşĭ păstréză stima şi veneraţiunea neştirbită, ér pe celŭ de alŭ doilea îlŭ plânge şi se rógă pentru elŭ, ca sĕ scape cu-o oră mai curêndŭ din ghiarele duhurilorŭ rele, ce'lŭ stăpânescŭ, — dér nu-lŭ urméză, nu voiesce sĕ scie de sfaturile ce i le dă din gura duşmanilorŭ.

Nu le-a pututŭ remâné ascunsă multă vreme nicĭ contrarilorŭ noştri dela putere acésta judecată dréptă şi sănătósă a Românului. Curêndŭ au trebuitŭ sĕ se convingă că cu circulare archierescĭ Românulŭ nu mai póte fi aḍi opritŭ în mersulŭ sĕu spre ţinta liberărei sale naţionale. De aceea dibacii intriganţĭ dela putere şi-au ḍisŭ: ceea ce nu póte face unulŭ, fie şi metropolitŭ, potŭ face mai mulţĭ; sĕ ne creămŭ o cohortă de ienicerĭ chiar dintre Românĭ şi mai cu vorbe dulcĭ, mai cu promisiunĭ şi momele dóră vomŭ sparge falanga dela 1881 a Românilorŭ.

S'a ḍisŭ şi s'a făcutŭ. Dintr'unŭ ienicerŭ sĕ făcură cincĭ şi p'aceştia îi slobozíră contra nóstră când cu adunările române din Ardélŭ, carĭ au protestatŭ contra maghiarisărei scólelorŭ.

Faptele ne dovediră, că adversarii noştri nu sunt tocmai aşa de dibacĭ, precum s'ar păré, ci dincontră sunt slabĭ tacticĭ şi încă şi mai slabĭ strategĭ. Décă amŭ fi mai superstiţioşĭ amŭ ḍice şi noi cum ḍice poporulŭ, că Dumneḍeu le-a luatŭ mintea, fiind-că voiescŭ sĕ ne facă rĕu. Totŭ planulŭ s'a datŭ pe faţă de către Jidanii dela fóia guvernamentală din Pesta. Inainte de a se stabili încă planulŭ acţiunei ienicerilorŭ numita fóie a eşitŭ în proţapŭ cu scirea că „s'a „formatŭ o partidă fórte însemnată între Români „care doresce de a se înfrăţi cu Ungurii.“

Acéstă faimósă „partidă“ erau vestiţii „fruntaşĭ“ şi „deputaţĭ naţionali“ din Peşta. Care va sĕ ḍică tótă partida se compuneau din câte-va creaturĭ ale D-lui Tisa. Organulŭ ienicerilorŭ apărŭ şi elŭ fórte întârḍiatŭ după ce se proclamase deja în jurnalele unguresci partida cea mare cu misiunea de a sparge solidaritatea nóstră naţională.

Acestŭ organŭ, care luă in deşertŭ cuvêntulŭ „viitorŭ şi frăţietate“, pre cândŭ numai de viitorŭ şi de frăţietate adevĕrată nu'lŭ dóre capulŭ, mai prinse câteva paserĭ retăcite pe cleiu şi aşa lumea putŭ se admire marele fiascŭ, ce l'au făcutŭ conferinţa partidei frăţietăţii din Pesta.

Creaturele guvernului vĕḍêndu-şĭ nimicnicirea şi batjocura, la care s'au espusŭ, vinŭ acum şi strigă în gura mare în organele lorŭ Nr. 1 şi 2 că ei suntŭ naţia, pentru că ei representă guvernulŭ, puterea ţerei, ér bieţii de noi, carĭ ţinemŭ la programa naţională dela 1881, suntemŭ numai o partidă pricăjită şi nĕcăjită, care nicĭ n'are locŭ în statulŭ acesta a'lŭ frăţietăţii şi ca mâne trebue sĕ se ducă p'aci încolo.

Într'aceea noi rĕmânemŭ liniştiţĭ şi tari în convingerea că ca şi la 1881, ca şi astă primăvéră, şi ca şi astă tómnă nu esistă şi nu póte esistá astăḍĭ la noi decât o singură partidă românéscă.

Corespondenţa ce-o publicămŭ mai la vale şi care esprimă ideile comitetului permanentŭ electoralŭ din Sĭbiiŭ, face prea mare cinste desertorilorŭ din rêndurile naţionale întrândŭ cu ei în vorbă asupra cestiunei că cine representă naţiunea nóstră.

După noi numai aceia potŭ representá o naţiune, carĭ se luptă pentru drepturile şi apĕră interesele ei, nicĭodată însĕ aceia, carĭ le vêndŭ.

Scirĭ telegrafice.

(Serviciulŭ particularŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei“

Seghedinŭ 4 (16) Aprile.

Părechea princiară de corónă a sositŭ la améḍĭ aci, unde a statŭ o jumĕtate de óră ca sĕ dejuneze. Populaţiunea a salutat'o.

Timişóră 4 (16) Aprile.

Părechea princiară de corónă a zăbovitŭ la gară 8 minute şi a fostŭ salutată cu aclamaţiunĭ sgomotóse.

Berlinŭ 4 (16) Aprile.

Impĕratulŭ şĭ-a reluatŭ ocupaţiunile obicĭnuite. „Nordd. Allg. Zeitung“ declară sgomotele despre o crisă ministerială de neadevĕrate.

Atena 4 (16) Aprile.

Călĕtorii societăţii inginerilorŭ architecţĭ ungurĭ au visitatŭ museulŭ Acropolei. De aci au plecatŭ spre Constantinopole.

Seghedinŭ 4 (16) Aprile.

Aḍĭ dimineţă la 6 óre, căpitanulŭ de gendarmeriă Nicolau Sugar a împuşcatŭ c'unŭ revolverŭ în locuinţa sa pe casieriţa Ecaterina Gross. Motivulŭ nu e cunoscutŭ

Adunarea alegĕtorilorŭ Românĭ din comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ.

(Telegr. Gaz. Trans.)

Bistriţa, 3 (15) Aprilie.

Alegĕtorii românĭ din comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, întruniţĭ astăḍĭ în numĕrŭ de trei sute în Bistriţa, constituindu-se în partidă naţională, au declaratŭ in unanimitate că aderă la programa naţională de la Sibiu din 1881, au esprimatŭ mulţumită şi recunoscinţă comitetului permanentŭ, compunetorllorŭ memorandului şi ḍiaristicei care a susţinutŭ acea programă. In urmă au alesŭ delegaţĭ carĭ sĕ mérgă la Sibiu pentru stabilirea atitudinei viitóre.

Scevola.

Felicitărĭ la adresa nóstră.

Braşovŭ, 4 (16) Aprilie.

Vĕ felicitŭ din inimă pentru noua întreprindere şi Vĕ alăturŭ preţulŭ abonamentului pe un anŭ pentru 10 numere.*)

Diamandi Manole.

Deva, 12 Aprilie 1884.

Stimate Domnule Redactorŭ!

Grea şi neintreruptă, dar onorifică luptă a purtatŭ aprópe o jumătate de seculŭ „Gazeta Transilvaniei“ întru apĕrarea drepturilorŭ nóstre!

Fie, ca luptele ce are sĕ mai îndure, sĕ aducă câtŭ mai îngrabă fructele dorite.

Pacienţă şi curagiu!

Glasulŭ „Gazetei“ nu a sunatŭ şi nu va suná în pustiu, căcĭ ea este ecoulŭ inimei toturorŭ Românilorŭ, carĭ ţinŭ la demnitatea lorŭ naţiunală!

La mulţĭ anĭ, totŭ cu demnitatea dovedită şi până acum!

Primiţĭ asigurarea, că şi noi, — amicii D-Vóstră din aceste părţĭ ale Transilvaniei, — vomŭ nisuí a vĕ da sprijinulŭ ce-lŭ meritaţĭ şi ne sêmţîmŭ fericiţĭ a puté luptá sub stîndartulŭ mareţŭ celŭ purtaţĭ cu atâta bărbăţiă şi inimă românéscă.

În numele şi din încredinţarea amicilorŭ D-Vóstre din Deva şi jurŭ.

F. Hossu Longinŭ,
advocatŭ.

---

*) Din causa lipsei de spaţiu vomŭ publica în numĕrulŭ de mâne amicabila scrisóre prin care d-sa ne arată cum sĕ se împartă aceste abonamente. — Red.

Suciu de susŭ 9 Aprile.

Primindŭ cu mare bucuriă anunciulŭ despre aparițiunea »Gazetei« în tóte dilele, vĕ dorescŭ puterĭ fisice și spirituale ca se-o puteţĭ susţine și pe viitorŭ la culmea mărirei sale. **Ioanŭ Olteanu**, preotŭ.

Reșinarĭ 9 Aprile.

Primindŭ cu bucuriă anunciulŭ celŭ non vĕ dorescŭ succesulŭ celŭ mai favorabilŭ. **Dr. Al. St. Șiuluțiu.**

Năseudŭ 13 Aprile.

Cu viuă bucuriă gratulezŭ la noii pașĭ de îmbunătățire a „Gazetei« credinciόse causei române. Vĕ dorescŭ succese strălucite. **Dr. Malai.**

Clușiu 13 Aprile.

Te felicitŭ în fruntea organului adevĕratŭ naționalŭ, adoratŭ »Gazeta Transilvaniei dorindu-țĭ dile nestoriane spre continuarea luptei politice cu virtutea-ţĭ probată.

Alesiu Popŭ,
advocatŭ, cu întréga familiă.

Teacu după primirea Nr. 36—1884 alŭ »Gazetei.«

Domnule Redactorŭ! Primesce felicitările cele mai cordiale pentru atitudinea și laboriositatea ce desvolţĭ pe calea publicistică pentru scăparea scumpei națiunĭ și a drepturilorŭ ei răpite. Dumnedeulŭ poporelorŭ și alŭ nostru Te încoroneze cu laurii isbêndei, ca pasulŭ ce cetescŭ în aceste minute dulcĭ în organulŭ D-tale, că eștĭ hotărîtŭ sĕ'lŭ facĭ sĕ aducă fructele ce le doresce împreună cu D-ta **O inimă sângerândă de Românŭ.**

Mulțumindŭ din totŭ sufletulŭ pentru aceste încuragiatóre dovedĭ de simpatiă, dorimŭ ca urările ce ni sĕ facŭ sĕ fiĕ făcute într'un ciasŭ bunŭ!

PROTOCOLŬ

din 11 Aprile 1884.

Luatŭ în adunarea alegĕtorilorŭ românĭ din comitatulŭ Făgărașiului relativŭ la alegerile dietale viitóre.

In urma conchiămărei din 27 Marte 1884 a comitetului alegĕtorilorŭ românĭ din acestŭ comitatŭ, s'au întrunitŭ astădĭ la 10 óre a. merid. în otelulŭ „Paris« preste 300 de alegĕtorĭ din tóte părţile comitatului.

Mai înainte de tóte adunarea alege cu aclamaţiune de președinte ad-hoc pe d-lŭ Alesandru Micu; ér de notarĭ pe domnii Arseniu P. Bunea și Maxmilianu Receanu.

După acésta președintele desfășiură în o cuvêntare potrivită împregiurărilorŭ scopulŭ adunărei și importanța obiectelorŭ din programă, și dându-șĭ demisiunea în numele sĕu și alŭ întregului comitetŭ, declară adunarea de deschisă.

I. Ioane Romanŭ declară că, înainte de tóte este de lipsă, ca adunarea sĕ adópte principiulŭ solidarităţii în tóte câte privescŭ, conclusele partidei nóstre naționale, referitóre la alegerile dietale viitóre.

ad. I.

Adunarea primesce cu unanimitate propunerea și o rădică la valóre de conclusŭ.

II. Se pune la ordinea dilei alegerea comitetului clubului alegĕtorilorŭ românĭ, precum și alegerea celorŭ două subcomitete pentru ambele cercurĭ electorale.

ad. II.

După o cousultare între membrii adunărei se alege cu aclamaţiune:

a) în comitetulŭ centralŭ domnii: Alasandru Micu și ca președinte, Ioane Romanŭ, Ilariu Duvlea, Nicolau Cosgărea, Gavrilă Cornea, Demitriu Chișereanu, Toma Nicolae, Bucurŭ Negrilă, Georgiu Popŭ și Ioanŭ Ciora.
b) In subcomitetulŭ cercului inferiorŭ dnii: Basiliu Stanciu și ca președinte, Atanasiu Măcelariu, Maximilianu Receanu, Palcu Bogdanŭ, Petru Dăluțiu, Canditu Vălcu și Iosifŭ Stoichiță.
c) In subcomitetulŭ cercului superiorŭ domnii: Arseniu P. Bunea și ca președinte, Iosifŭ Stoica, Iacobŭ Urdea, Nicolau Sasusebeșĭ, Nicolau Garoiu Ioanu Dobrinŭ și Iosifŭ Popŭ.

III. Se pune la ordine alegerea celorŭ patru deputaţĭ la conferința națională, care se va ţiné, precum și ţinuta lorŭ cu privire la programa națională din anulŭ 1381.

ad. III.

Adunarea primesce cu unanimitate programa conferinţei naționale din Maiu 1881, și pre lângă adoptarea acestei programe alege de deputaţĭ pe domnii: Baronŭ Ursu, Alexandru Micu, Ioan Roman, Ilariu Duvlea, ér' de suplentŭ la casŭ de impedecare pe d-lŭ Basiliu Stanciu, cărora adunarea însărcinéză biroulŭ a le estrădá literile credeţionale. —

Ne mai fiindŭ alte obiecte de pertactatŭ, președintele mulţămeșce alegĕtorilorŭ pentru înfăţoșarea lorŭ atâtŭ de numerósă, și după-ce adunarea a alesŭ de verificatorĭ a acestui protocolŭ pe domnii: Ioane Romanŭ și Ilariu Duvlea declară ședința de închisă.

(D. U. S.)

Președintele: **Alesandru Micu** m. p.

Notarii: **Arseniu P. Bunea.** m. p. **Maximilian Receanu** m. p.

S'a perlesŭ și verificatŭ:

I. Romanu m. p. **I. Duvlea** m. p.

Convocare.

Alegĕtorii românĭ din cerculŭ electoralŭ **Deva**, sunt învitaţĭ a participá la conferința electorală, carea va avé locŭ în Deva **în localitatea școlei române**, la $^{12}/_{24}$ Aprilie a. c. adecă **Joi după Pascĭ**, a. m. la 10 ore. Obiectele acestei conferințe vorŭ fi:

1. Constituirea comitetului electoralŭ cercualŭ.
2. Alegerea a doi membrii pentru clubulŭ electoralŭ centralŭ cu reședința în Deva.
3. Alegerea a doi delegaţĭ la conferința generală, ce se va ţiné in Sibiiu.

Deva $^{1}/_{13}$ Aprile 1884.

George Secula m. p. **Ioanu Papiu** m. p. protopresbiteru.

Dr. **Lazarŭ Petco** m. p. **F. H. Longinŭ** m. p.

Alesiu Olariu. m. p.

Sibiiŭ 1 (13) Aprile.

Domnule Redactorŭ!

»Viitoriulŭ« în Nr. 39 dela 27 Martie se ocupă cu „alegerea delegaţilorŭ pentru conferința din Sibiiŭ," și supunêndŭ criticei sale modulŭ de procedere în acestŭ meritŭ alŭ comitetului electoralŭ permanentŭ alŭ partidei naționale române ajunge la conclusiunile: că comitetulŭ nu are dreptulŭ a numi conferinţă generală acea conferinţă, pentru care a inițiatŭ alegerile și cum-că e »arogare de dreptŭ" aceea împrejurare, că comitetulŭ »vorbesce în numele națiunei." Pe basa acestorŭ conclusiunĭ și în considerarea că comitetulŭ n'a avutŭ dreptulŭ a eschide pe cei dela »Viitoriulŭ« dela participarea la conferința viitóre, dechiară de necorectă procedarea comitetului, protesteză în contra aceleia și promite, că „va protestá totdéuna în contra dreptului, ce și-lŭ arógă conferința din Sibiiŭ, ca decisiunile ei sĕ fie privite de espresiunea opiniunei publice a națiunei române." După acestea provócă pe comitetŭ se revóce dispositiunile sale de până acum și sĕ „**dispună**," ca la adunările cercuale, carĭ vorŭ alege delegaţĭ pentru conferința generală se pótă participá și sĕ pótă fi alesŭ orĭ-care alegĕtoriŭ românŭ fără privire la **partide**, ér' până cândŭ nu s'ar face acésta, dechiară de fără valóre tóte alegerile făcute până acum și ce se vorŭ face în viitoriŭ și proclamă „de usurpătorĭ pe acei delegaţĭ, carĭ îșĭ vorŭ arogá dreptulŭ a vorbi în conferinţă în numele alegĕtorilorŭ românĭ din cercurile respective.«

Ansă la tóte aceste pronunciamente a datŭ „Viitoriului" o epistolă a comitetului adresată către toţĭ membrii conferinţei electorale dela 1881, a cărei tecstŭ genuinŭ e următoriulŭ:

Stimate Domnule!

Apropiindu-se timpulŭ, în care partida națională română va avé a se pronunciá faţă de alegerile dietale pentru periodulŭ viitoriu, subscrisulŭ comitetŭ află că acésta va puté urmá și de astă-dată în modulŭ celŭ mai corectŭ și mai legalŭ prin o conferinţă a aderenţilorŭ partidei, compusă din representanţĭ aleșĭ de către cercurile electorale.

Pentru ca votulŭ conferinţei sĕ aibă necesaria ponderositate în afară, și pentru ca conclusele ei sĕ fie de faptŭ espresiunea opiniunei publice a națiunei române, e de lipsă, ca tóte cercurile (colegiile) electorale locuite de românĭ sĕ fie representate în conferinţă.

Spre scopulŭ acesta avemŭ onórea a vĕ invitá: sĕ binevoiţĭ a îngrijí, ca în fie-care cercŭ electoralŭ din acelŭ comitatŭ să se pună la cale și să se efectuéscă alegerea de câte doi delegaţĭ la conferința generală a partidei nóstre, carea se va convocá în curêndŭ aici fa Sibiiu.

Alegerea se póte efectui séu deodată cu organisarea partidei în conferinţele indicate prin apelulŭ nostru ddto 10 Februariu a. c., séu pre unde organisarea a urmatŭ deja prin conferințe ulterióre ţinânde în fie-care cercŭ electoralŭ.

Alesŭ de delegatŭ póte fi ori-care alegĕtoriu românŭ aderentŭ la partida nóstră, și décă acela nu locuesce în concernintele cercŭ electoralŭ. Este de doritŭ însĕ ca să se numéscă atarĭ candidaţĭ, despre carĭ se póte presupune cu siguritate, că le va fi îndemână a se și presentá la timpulŭ sĕu în conferinţă. Décă vĕ lipsescŭ acolo atarĭ individĭ, orĭ din contră, décă se află aderenţĭ ai partidei nóstre, carĭ ar dori a participá la conferinţă, dar nu au locŭ în cercurile electorali din acelŭ comitatŭ: Vĕ rugămŭ a ne notificá acésta cu posibila urginţă, spre a provedé de aici cele de lipsă în una séu altă direcţiune.

Pentru acreditarea delegaţilorŭ vĕ punemŭ la dispoziţiune blanchetele de litere credenţionalĭ alăturate sub ./· însemnândŭ, că în șirulŭ menitŭ pentru numele delegatului e de a se induce și posiţiunea lui socială și domiciliulŭ. Despre resultatulŭ alegerei vĕ rugămŭ a ne încunoscinţá inmediatŭ după efectuire spre ţinerea în evidenţă aici.

Primiţĭ espresiunea distinsei nóstre stime.

Sibiiŭ, 12 (24) Martie 1884.

Comitetulŭ permanentŭ alŭ partidei naționale române.

Nu sciu décă „Viitorulŭ« a avutŭ la dispoziţiune tecstulŭ genuinŭ alŭ acestei epistole, după cum s'a reprodusŭ aicĭ, și s'a publicatŭ și în Nr. 34 alŭ »Gazetei Transilvaniei«; constatŭ însĕ, că citatele, ce le face elŭ din acéstă epistolă, sunt false respective falsificate și întocmite anume spre inducerea în erórе și mistificarea publicului.

Reputaţiunea comitetului recere, ca invective aruncate pe atare basă în faţa sa sĕ se chiarifice, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, de órece, după cum se vede din Nr. 38 alŭ »Telegrafului Românŭ« și acestŭ organŭ află a ţiné puternicŭ isonulŭ, când e vorba de a subminá partida națională și a nimici solidaritatea în sînulŭ națiunei.

Comitetulŭ, ca atare, are însĕ în momentele de faţă afacerĭ cu multŭ mai însemnate, decâtŭ sĕ se pótă demite la polemii cu organele fracţiunilorŭ. Dreptŭ aceea sperezŭ, că nu mi se va imputá de „aroganţă," décă în calitatea de membru alŭ comitetului voiŭ reflectá unele la cele aduse de „Viitoriulŭ.«

E adevĕratŭ, că noi în menţionata nóstră epistolă amŭ numitŭ: generală acea conferinţă, pentru a cărei convocare amŭ iniţiatŭ pregătirile. Dar pretutindenĭ vorbimŭ de: conferinţa generală a partidei naţionale române. Astfel dicem îndată în cetirea primă: avêndŭ partida naţională română a se pronunţá faţă de alegerile dietale, comitetulŭ află de mai corectŭ și mai legalŭ modŭ spre acesta: o conferinţă a aderenţilorŭ partidei. Ér în alineaa 3-a se dice espresŭ: »delegaţĭ la conferinţa generală a partidei nóstre"... „Viitoriulŭ" în citatele sale scóse din epistola nóstră, ca sĕ pótă mistificá publiculŭ, falsifică pasagele aceste, și emendândŭ din ambele dicerĭ cuvintele (conferinţa) „**a aderenţilorŭ partidei**" și „**a partidei nóstre**" spune cetitorilorŭ sei, că noi amŭ fi dispusŭ cele de lipsă pentru o conferinţă »generală« — nedefinită, va sĕ dică comună, dela care însĕ prin dispoziţiunile nóstre referitóre la alegerea de delegaţĭ i-amŭ fi eschisŭ pe ei, cei dela »Viitoriulŭ.«

Pe basa acestei falsificărĭ »Viitoriul« ne numesce »aroganţĭ« ér isonulŭ din »Telegrafulŭ Rom.« ne împută, că póte »nicĭ nu amŭ cetitŭ (adecă nu amŭ priceputŭ) ce subscriemŭ.« În modulŭ acesta se póte insultá ușorŭ orĭ-cine. »Dămĭ două cuvinte de mâna ta, și mâne vei fi sub guilotină.«

E adevĕratŭ și aceea, că noi în epistola nóstră dicemŭ, că: »de delegatŭ póte fi alesŭ orĭ-care alegĕtoriu românŭ aderentŭ la partida nóstră«; în tecstulŭ genuinŭ mai urméză însĕ cuvintele: »și décă acela nu locuesce în concernintele cercŭ electoralŭ.« Cuvintele aceste din urmă dau înţelesulŭ celŭ adevĕratŭ celorŭ anterióre, care e purŭ și simplu acela că: alegĕtorii sĕ nu se mărginéscă numai la persónele, carĭ locuescŭ în cerculŭ electoralŭ.

»Viitoriulŭ« în citatulŭ sĕu din epistola nóstră și aicĭ omite partea din urmă a dicerei, și afirmă pe basa acestei noue falsificărĭ, că noi amŭ fi dispusŭ, ca în tóte cercurile sĕ se candideze pentru conferinţa generală (în sensulŭ »Viitoriului« comună) numai aderenţĭ ai partidei nóstre.

Sofisma aicĭ e atâtŭ de evidentă, încâtŭ nu mai e de lipsă sĕ perdemŭ timpŭ cu ea. Atâta însĕ observămŭ Domnilorŭ dela »Viitoriulŭ,« că nu avemŭ nicĭ o nevoie a îi eschide noi pe dênșii dela conferinţele cercurilorŭ electorale și dela alegerea de delegaţĭ. Alegerile nu se facŭ, după cum falsifică »Viitoriulŭ« pentru o conferinţă comună, ci pentru conferinţa generală a partidei nóstre, și dela aceste eschide caracterulŭ și sêmţulŭ de onóre însușĭ pe orĭ-ce bărbatŭ maturŭ și seriosŭ, care aderéză la alte principii, la altŭ drapelŭ. Altcum așa scimŭ că domnii dela »Viitoriulŭ« participă la conferinţele cercurilorŭ electorale. La conferinţa din Bocșa română a fostŭ de faţă chiar redactorulŭ șefŭ alŭ acelei foi.

Mai asigurăm pre domnii dela „Viitoriulŭ," că ar fi în contra intereselorŭ nóstre de partidă, ca dênșii sĕ lipséscă dela conferinţele cercuriloru electorale. Poftéscă dumnélorŭ în mijloculŭ poporului, ca sĕ se convingă imediatŭ și din propria intuiţiune, care e opiniunea publică a acestuia. Culégă-șĭ de acolo date și arme ca sĕ ne putemŭ lupta cu faţa deschisă, cu dreptate și adevĕrŭ, nu cu sofisme și falsificărĭ. Arate-se poporului ca sĕ-i cunóscă și acesta. Pentru partida nóstră nu va fi nicĭ o perdere acésta.

Totŭ așa se presintă lucrulŭ și în ce priveșce conferinţa generală a partidei nóstre. Eŭ unulŭ așŭ dori totŭ din aceleașĭ motive ca toţĭ domnii dela „Viitoriulŭ," cu micŭ cu mare, sĕ fie de faţă la conferinţa nóstră. Firesce că noi, după cum se plânge cu lacrime ferbinţĭ „Tetegrafulŭ Rom." (Nr. 38) amŭ „anticipatŭ principiulŭ solidarităţii." Der care partidă politică nu face acésta, mai alesŭ cândŭ vede că sistemulŭ predomnitorŭ în ţéră e corupţiunea, presiunea de susŭ și impertinenţa mamelucilorŭ. Atarĭ machinaţiunĭ, dér nu pe fraţii nostri dela „Viitoriulŭ" amŭ vrutŭ și a trebuitŭ sĕ eschidemŭ noi prin stabilirea principiului de solidaritate, și acésta amŭ făcut'o pe basa esperinţei nóstre de până acum, despre care înse la altŭ timpŭ și la altŭ locŭ.

Dintr'altele și **per-absolutum** nici unŭ omŭ cu minte nu va contesta unei partide politice dreptulŭ de-a eschide dela conferinţele sale generale individĭ, cari în lucrulŭ principalŭ, în programa politică îi sunt contrarĭ. A trecutŭ de multŭ timpulŭ când Troianii au spartŭ ei înșișĭ zidulŭ cetăţii și au trasŭ în cetate calulŭ de lemnŭ. Totŭ așa de mithic-ridiculoșĭ amŭ deveni noi, décă în calulŭ de lemnŭ alŭ „Viitoriului" amŭ băga d. e. pre d-lŭ Tisza în conferinţa nóstră.

Nu pricepemŭ deră logica celorŭ dela »Viitoriulŭ« cu care pretindŭ dela noi sĕ »dispunemŭ« ca cercurile electorale sĕ-i alégă și pre dênșii de delegaţĭ la conferinţa nóstră. Pré multă naivitate ne atribue respectabilii domnĭ, carea se vîjesce forte rĕu cu »aroganţa« ce ni-o ascriu. Ne permitemŭ a afirmá că, décă amŭ face noi acésta, nu ne amŭ compromite întru atâtŭ pe noi, ca pe dênșii; căcĭ i-am presentá în faţa lumei ca pe nisce copii, cărora le bagă alţiĭ bucătură în gură. Datorimŭ respectŭ persónelorŭ d-lorŭ, și în urma acesteia nu le putemŭ împliní dorinţa esprimată în organulŭ de publicitate ce 'lŭ au. Décă însĕ insistă la acea dorinţă, facăse posibilă din punctŭ de vedere formalŭ și technicŭ implinirea ei. Numéscă-ne candidaţii pe carĭ i doresce, și noi bucurosŭ vomŭ aduce acésta la cunoscinţa alegĕtorilorŭ. A „**dispune**" ca sĕ'i alégă, nu putemŭ, deórece în programa nóstră libertatea alegerilorŭ e susţinută până la teribilulŭ sufragiu universalŭ.

Multŭ i-a supĕratŭ pe domnii dela »Viitoriulŭ« și pe isonulŭ lorŭ acea împregiurare că noi în epistola nóstră amŭ esprimatŭ dorinţa: ca conclusele conferinţei nóstre sĕ fie de faptŭ espresiunea opiniunei publice a naţiunei române. Pentru acéstă dorinţă »Viitoriulŭ« ne numesce »aroganţĭ și

usurpătorĭ de dreptŭ« ér isonulŭ mai adaoge că acèstŭ tonŭ suveranŭ e o simplă prostie, »o ridiculositate‹ ‚improprie apelului.« Ambii motivéză urbanitățile acestea cu aceea că noi nu amŭ fi indreptățițĭ „sĕ vorbimŭ în numele națiunei.“

Sĕ ne chiarificămŭ și în meritulŭ acesta.

Mi se pare că nu suntemŭ în chiar în privința conceptului de națiune. După programa frațilorŭ dela »Viitoriulŭ,« pe teritorulŭ corónei ungarice esistă numai o națiune, cea maghiară. Celelalte popóre, și prin urmare și poporulŭ românŭ, sunt naționalitățĭ.. În sensulŭ acesta are »Viitoriulŭ‹ totŭ dreptulŭ. In numele națiunei, noi nu putemŭ vorbí. Amŭ vorbitŭ însĕ și putemŭ vorbí în numele poporului românŭ de 3 milióne suflete, pe care noi în limba nóstră nu'lŭ putemŭ numi decâtŭ: națiune, și ca sĕ încunjurămŭ confundarea terminilorŭ adăogămŭ: națiunea română.

Décă comitetulŭ electoralŭ permanentŭ are ori nu dreptulŭ de a vorbi în numele **acestei** națiuni, și décă elŭ și'lŭ „arógă“ acolo, ori i s'a datŭ dela loculŭ competinte, se póte decide numai după basa, pe care esercitéză acelŭ dreptŭ. Eată-o și acésta:

„Din îndemnŭ adevĕratŭ lealŭ și curatŭ patrioticŭ representanții alegătorilorŭ români, legându-se și constituindu-se în solidaritate, recunoscŭ necesitatea de a se uni toțĭ Românii de sub coróna Sântului Ștefanŭ și de a'șĭ împreuna și organisa puterile pentru apĕrarea drepturilorŭ și intereselorŭ tuturorŭ, politice economice și mai vĕrtosŭ a celorŭ mai desconsiderate — naționali și culturali ale lorŭ proprie ca condițiune de viață.“

. . . .

„Pentru esecutarea acestui enunciatŭ, respective a acțiunei ce va urma, adunarea generală a representanțilorŭ alegătorilorŭ români numesce unŭ comitetŭ electoralŭ permanentŭ.... cu reședința în Sibiiu etc.“ (Conclusulŭ conferinței representanților alegĕtorilorŭ români din Ungaria și Transilvania adusŭ în ședința de la 14 Maiu 1881 sub Nr. prot. 13).

Corporațiunea care a adusŭ acestŭ conclusŭ încă nu l'a obrogat și nime în lume afară de ea nu e competentŭ a'lŭ dechiara de nevalidŭ și neesistentŭ. Comitetulŭ instituitŭ nu s'a disolvatŭ și pe câtŭ timpŭ corporațiunea însașĭ nu i va lua mandatulŭ, elŭ totdéuna e în deplinŭ dreptŭ a pășí și vorbí în numele corporațiunei.

Pe câtŭ déră ne pare de rĕu de protestele domnilorŭ dela ‚Viitoriulŭ« și isonulŭ, și pe câtŭ regretămŭ supĕrarea lorŭ, nu le putemŭ considerá de locŭ, și décă ‚Telegrafulŭ Rom.« voesce tocmai sĕ afle ceva »ridiculosŭ,‹ apoi de sigurŭ e stupidŭ de ridiculosŭ acelŭ pronunciamentŭ alŭ ‚Viitoriului‹ în care dechiară de nevalide alegerile de delegațĭ la conferința nóstră și opresce comitetulŭ a vorbi în numele națiunei. Décă ‚Viitoriulŭ‹ dechiară pășirea nóstră de ‚aroganță,« apoi cum sĕ cualificămŭ noi pronunciamentele și protestele lui —?

Tr.

Din camerele române.

În ședința dela 30 Martie s'a discutatŭ art. 133, privitorŭ la țĕraniĭ proprietarĭ.

D. N. Ionescu dice, că sĕteniĭ, devenindŭ proprietarĭ pe pămênturile, ce li s'aŭ cedatŭ la 1864, potŭ usá de ele, cum le va păré că e bine.

D. Ministru alŭ justiției combate pe d. Ionescu. A nu garanta înstreinarea acestorŭ pămênturĭ, arŭ fi a crea o nouă cestiune rurală. Statulŭ a împroprietăritŭ pe clăcașĭ și pe însurăței, vinde pămêntŭ eftinŭ sĕtenilorŭ, pentru ca să feréscă țéra de proletariatŭ. Deci interesulŭ naționalŭ cere sĕ nu se vêndă acele pămênturĭ.

După ce iaŭ cuvêntulŭ mai mulțĭ deputațĭ, art. 133 se pune la votŭ și se primesce în sensulŭ esprimatŭ de d. ministru alŭ justiției.

In ședința dela 31 Martie, la ordinea dilei e revisiunea articolelorŭ 24 și 105 privitóre la libertatea presei.

D. C. A. Rosetti, printr'unŭ lungŭ discursŭ plinŭ de argumente puternice, ia în apĕrare libertatea presei. Arată folósele ce le aduce ea divulgândŭ publicului rĕulŭ, de care trebue să se feréscă d'a-lŭ face orĭ ce omŭ de bine. Veteranulŭ diaristŭ își încheie discursulŭ astfelŭ:

»Domnilorŭ, rĕspundŭ acelora, cărora le este frică de licența presei, că, décă licența face rĕŭ, și sórele arde și pârlesce, și prin urmare arŭ trebuí suprimatŭ sórele.‹

D. C. A. Rosetti propune urmĕtorulŭ amendamentŭ:

‚Jurații judecă tóte delictele politice și de presă. Numai comisiunea juraților judecă și decide asupra cuantului cererilorŭ de daune interese, isvorite din fapte séŭ din delicte de presă.‹

»Curtea cu jurațĭ va întrá în cercetarea și judecarea delictelorŭ de presă și a cererilorŭ de daune interese isvorite din fapte séŭ din delicte de presă, și în urma unei petițiunĭ adresate de-a dreptulŭ de către partea vĕtĕmată președintelui Curțiĭ cu jurațĭ séu președintelui tribunalului.«

După ce vorbí și ministrulŭ președinte, amendamentulŭ se puse la votŭ și se primí.

Senatulŭ, în ședința sa de Lunĭ, a votatŭ la art. 24 unŭ amendamentŭ, ca diarele, carĭ vorŭ atacá pe regele, familia Sa séŭ pe suveraniĭ streinĭ, sĕ fie judecate de tribunalele ordinare.

Art. 105 l'a lăsatŭ neatinsŭ, precum este în actuala constituțiune.

A votatŭ apoi art. 58 în privința împărțiriĭ colegielorŭ electorale în trei, și a începutŭ discuțiunea asupra art. 59, privitorŭ la scutirile de censŭ.

Nro. 2.
1884.

STATUTELE
„Reuniunei Invețătorilorŭ românĭ din Chioru“

fiindŭ trămise Pré ven. Ordin. Decesanu pentru a le așterne ministrului spre aprobare, ni s'au retrămisŭ, făcêndu-se în ele și óre carĭ strămutărĭ și fiindŭ provocațĭ a-le scrie din nou așa corese și în ambele limbe, română și maghiară — apoi a-le așterne érăși Pré Ven. Ordin., din partea căruia se vorŭ trămite înaltuluĭ ministru spre aprobare.

Spre acestŭ scopŭ conchiămămŭ o adunare generală a »Reuniunei« pe diua de Marțĭ după S. Pascĭ adecă în 24 Aprile a. c. st. n. aicĭ în Șomcuta-mare. în localitatea școlei române confes. la órele 10 a. m.

Multŭ On. D-ni protopopĭ din fostulŭ »Chioru« resp. protopopiatele: Șomcutei-marĭ, Mireșului-mare, Capnicului și Ciocmanului sunt și pe acéstă cale rugațĭ a provoca pe d. d. invețătorĭ sĕ participe la adunare, éră M. On. D-lorŭ și On. d. d. preoți încă sperămŭ, că vorŭ luá parte fiindŭ a se desbate cele maĭ importante obiecte, între carĭ și »Statutele«, basa reuniunei.

Șomcuta-mare, 31 Marte 1884.

Din însărcinarea presidiului:
Elia Popu,
secretarulŭ reuniunei.

Dreptulŭ limbilorŭ în staturĭ cu naționalitate micstă.

Provinciile-baltice rusescĭ.*)

(Urmare).

Dificultățile naționale limbistice în Provinciile-baltice rusescĭ se desvóltă într'unŭ modŭ cu multŭ mai complicatŭ ca în Finia. Aceste provincii ocupă, ce e dreptŭ, în puterea constituțiuniĭ întărite de Petru celŭ Mare »cu jurămêntŭ pentru veciă,‹ o posițiune escepțională câtŭ de favorabilă în vastulŭ imperiu rusescŭ, care posițiune asigură, séu celŭ puținŭ părea că asigură până acum de curêndŭ, cu deosebire elementului germanŭ domnitorŭ o preferință, ce ține séma de împrejurările esistente. Insĕ acea întinsă autonomiă, de care se bucură Finia, aceste provincii, nu o au. Mai înainte de tóte în aceste provincii, fiindŭ-că se administréză în modulŭ guverniilorŭ rusescĭ, este admisă óre-care ingerință a guvernului rusescŭ, care ingerință a fostŭ folosită în anii din urmă cu predilecțiune spre a ține o pórtă deschisă propagandei rusescĭ. Cam până pe la anulŭ 1860, cândŭ aceste năsuințe ale guvernului rusescŭ, ce deveniau totŭ mai intensive, se iviră pentru întâia-óră pe față, Provinciile-baltice se aflară în deplină, neturburată și nepericlitată folosință a constituțiunii lorŭ și a privilegiilorŭ, ce li se acordaseră. Pe temeiulŭ acelora s'a asiguratŭ în aceste provinciĭ, carĭ au o legislațiune civilă propriă, limbei germane o posițiune dominantă. In administrațiunea justiției și în școlă este recunoscutŭ prin lege numai usulŭ limbei germane, și legile imperiale trebuescŭ promulgate în acéstă limbă. Totŭ asemenea se face corespondința autorităților provinciale superióre cu oficiile subalterne și cu poporațiunea în limba germană**). In comunicările oficiale cu poporațiunea estonică și letică trebue să se întrebuințeze limba usitată în localitate. In scólele provinciale, unde limba instrucțiuniĭ se orietéză după trebuința locală séu după voința fundatorilorŭ și a susținĕtorilorŭ acelora, se ivescŭ dese conflicte între guvernŭ și între posesoriĭ bunurilorŭ cavalerilorŭ germanĭ, carĭ susținŭ scólele. In scólele urbane primare este mai pe pretutindinea limba germană limba instrucțiuniĭ. Și în scólele medii se propunŭ tóte obiectele de învĕțămentŭ, afară de limba rusescă, în limba germană. Intr'unŭ singurŭ gimnasiu, destinatŭ pentru tinerimea rusésea, în Riga este limba instrucțiuniĭ cea rusescă. La universitatea din Dorpatŭ și la politechniculŭ din Riga numai prelegerile despre literatura rusescă și teologia ortodoxă se țin în limba rusescă, celelalte prelegerĭ în cea germană. Germanii, basațĭ pe privilegiile lorŭ, au resistatŭ cu succesŭ până acuma tuturorŭ încercărilorŭ susŭ iudicate ale guvernului de a isgoní limba germană din scóle și a-o înlocuí cu cea rusescă. (Cu tóte acestea guvernulŭ rusescŭ ultra-despoticŭ n'a închisŭ până acum încă nicĭ-o școlă germană pentru tendințe pangermaniste, precum a făcutŭ guvernulŭ maghiarŭ ultra-constituționalŭ cu gimnasiile slovace din Ungaria. — Red.) Acuma însĕ în timpulŭ mai nou s'a sculatŭ unŭ adversarŭ nou și periculosŭ. Și acesta este mișcarea națională în poporațiunea estonică și letică, care mișcare a fostŭ încurăgiată de panslaviștĭ. Lupta limbistică, ce s'a încinsŭ între aceste două poporațiunĭ de-o parte și între Germanĭ de altă parte, pare a deveni pentru cești din urmă cu multŭ mai periculósă decâtŭ frecările naționale de mai înainte cu Rușii. Estonii și Leții tinerĭ*) pretindŭ egală îndreptățire a limbei lorŭ în oficii și în școle, și se provócă la faptulŭ, că connaționalii lorŭ, carĭ se țin mai cu sémă de clasa țĕranilorŭ, facŭ 85 de procente din întréga poporațiune. Germanii éră, fiindŭ-că forméză partea esențială a poporațiunii urbane se provócă la însemnătatea lorŭ istorică și la preponderanța (superioritatea) culturală. Și împrejurarea, că lupta dintre Germanĭ, posesorii bunurilorŭ cavalerilorŭ, și țĕranii estonĭ și lețĭ capĕtă prin relațiunea de dependență a acestora o politură socială, dă conflictului o însemnătate potențată, care trebue sĕ avisese pe Germanĭ la o îndoită precauțiune. La acésta mai vine și acea împrejurare, că panslaviștii în ura lorŭ fanatică contra a totŭ, ce e germanŭ, mereu nutrescŭ mișcarea și că și guvernulŭ rusescŭ folosindu-se de certele acestora, nu esitéză a smulge dela Germanĭ, deocamdată în interesulŭ Estonilorŭ și alŭ Lețilorŭ, în cele din urmă însĕ în interesulŭ propriu, o parte din privilegiile lorŭ. Germanii însĕ vorŭ avé de grijă și vorŭ păstrá acea moderațiune națională, care singură numai îi póte păzí de marĭ necasurĭ și de o înverșunată luptă limbistică cu celelalte naționalitățĭ.

(Va urma.)

*) La Provinciile-baltice (carĭ în sensŭ mai largŭ cuprindŭ gubernia Ingria-Ingermanland — Petropolea) se numĕră în înțelesŭ mai strînsŭ cele trei gubernii Estonia, Livonia și Curia (Esthland, Livland și Kurland) cu o poporațiune nu tocmai de două milióne. Aceste provincii aŭ statŭ până la mijloculŭ seculului alŭ 16-lea unite sub domnia Ordinului cavalerilorŭ germanĭ. Mai târziu avú Curia unŭ duce propriu sub suzeranitatea Poloniei, pe cândŭ Estonia și Livonia au fostŭ încorporate politicesce cu Svedia. Prin pacea de la Nystad la 1721 veniră amêndouĕ aceste provincii la Rusia, și în anulŭ 1795 se supuse și Curia sceptrului rusescŭ.

*) Oficiile poștale și telegrafice comunică în scrisŭ în limba rusescă, éră oralŭ în cea germană. (Va sĕ dică, și în astă privință mai multă libertate ca în Ungaria! — Red.)

*) Estonii se țin de Fini. Leții sunt o națiune propriă rudită cu Slaviĭ.

Diverse.

Serbare militară. — ‚România‹ spune că cu ocasiunea ședерii în Bucurescĭ a Altețelorŭ Lorŭ Prințul și Prințesa nóstră de corónă se va dá o serbare militară ecuestră.

Unŭ advocatŭ jidanŭ păcălitŭ. — Cetimŭ în diarulŭ ‚Függentlenség« din B-Peșta următórea istorióră:

Unŭ jidanŭ botezatŭ, cu diplomă de advocatŭ, dorindŭ să-șĭ deschidă cu orĭ-ce chipŭ cancelaria chiar în carnavalulŭ trecutŭ, și neavêndŭ banĭ, se hotărî sĕ se însóre și spuse hotărârea sa unuĭ amicŭ creștinŭ, care iute i recomandă o partidă bună din satulŭ vecinŭ. — Proprietarul S..., frate, are o fată frumósă și bună; din zestrea eĭ poțĭ deschide 6 cancelăriĭ. — Fórte bine, amice tocmai se potrivesce cu mine! rĕspunse advocatulŭ jidanŭ. Te rogŭ du-mĕ acolo; eŭ ca advocatŭ, voiŭ terminá pré ușorŭ afacerea. — Bine, ne-amŭ învoitŭ! A doua di plecară amêndoi în satulŭ vecinŭ, unde proprietarulŭ îi primi fórte prietenesce, mai alesŭ că cunoscea de mai nainte pe amiculŭ jidanului. Séra, după masă, trecù advocatulŭ de o parte cu părintele familieĭ, și descoperindu-șĭ planulŭ sĕu, îi cerù pe fată în căsătoriă. Bĕtrânulŭ rĕspunse astfelŭ: — Décă se va învoí și fie-mea, bine, ne vomŭ înțelege. — Dar, vĕ rogŭ domnulŭ meŭ, scițĭ că eu sunt advocatŭ și aș dorí să-mĭ deschidŭ cancelaria; câtŭ de mare va fi decĭ zestrea, fiindŭ-că lucrulŭ, de căpeteniă sunt baniĭ! — Așa! dise bătrênulŭ. Trăgêndŭ apoi la o parte pe prietenulŭ sĕu, il întrebá: »Nepoțele nu cumva e jidanŭ pețitorulŭ nostru?‹ — Ba jidanŭ, dar e botezatŭ. — Trei miĭ de dracĭ în elŭ, jidanulŭ tot jidanŭ rĕmâne, măcar să-lŭ boteze și Antichristŭ. Iĭ mai șopti apoi la ureche câte-va cuvinte, și înainte de a le poftí nópte bună, le spuse, că în camera de alăturĭ sĕ gătescŭ două paturĭ pentru amêndoi, celŭ de către feréstră pentru advocatŭ, celălaltŭ pentru amiculŭ sĕu. — Să fii binecuvêntatŭ frate, că m'ai adusŭ la așa locŭ bunŭ. Bĕtrânulŭ mai că-șĭ eșia din piele de bucuriă, că capĕtă ginere advocatŭ. — Așa e! rĕspunse celălaltŭ Trecură apoi în camera de alăturĭ, unde amiculŭ advocatului, desbrăcându-se în grabă, se aruncà în patulŭ móle și curățelŭ.

Și jidanulŭ sfêrșí în scurtă vreme cu desbrăcatulŭ și dicêndŭ: »sciu că voiŭ dormi de minune,‹ se aruncă în patŭ și elŭ. Dar cu strigătŭ de ah-vai! sărì mai până în tavanŭ, țipândŭ ca unŭ nebunŭ. Patulŭ era fórte frumosŭ gătitŭ, dar sub plapomă se aședase o corónă făcută din spinĭ, care prin aruncătura repede a jidanului în patŭ, iĭ pĕtrunsese în spinare până la mĕduvă. Ce s'a întêmplatŭ după acea? sĕ nu mai întrebațĭ; destulŭ, că a doua di rabinulŭ l'a curățitŭ pe jidanulŭ nostru de apa botezului, și elŭ a remasŭ totŭ ce era: unŭ jidanŭ nebotezatŭ.

Studențĭ ungurĭ în Bucurescĭ. ‚Românulŭ‹ scrie că Sâmbăta trecută a sositŭ în Bucurescĭ o societate de studențĭ ungurĭ, cu scopŭ d'a face maĭ multe escursiunĭ în România. Numĕrulŭ membrilorŭ eĭ se ridică la 25. Potŭ face sănătoșĭ escursiunĭ, dar ne tememŭ, că la întórcere numai de bine nu vorŭ vorbi pe Românĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 15 Aprile 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.24	Vênd.	9.25
Argint românesc	»	9.20	»	9.22
Napoleon-d'orĭ	»	9.58	»	9.60
Lire turcescĭ	»	10.83	»	10.85
Imperialĭ	»	9.83	»	9.86
Galbenĭ	»	5.60	»	5.62
Acțiunele Albinei	»	—	»	—
Scrisurile »	»	101.—	»	101.50
Discontulŭ »	7—10 % pe anŭ.			

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

„GAZETA TRANSILVANIEI“

DIARŬ CUOTIDIANŬ.

Ca mâne se ’mplinescŭ 50 de anĭ, de cândŭ **„Gazeta Transilvaniei,“** sub cea mai cumplită prigonire a némului românescŭ, a arboratŭ în mijloculŭ valoroșilorŭ și patrioticilorŭ comercianțĭ din Brașovŭ, acestŭ emporiŭ alŭ Transilvaniei, drapelulŭ redeșteptării naționale.

Tótă suflarea românéscă cu bucuriă și cu căldură a îmbrățișatŭ acestŭ diarŭ-apostolŭ alŭ poporului românŭ și grupatu-s’au cu toțiĭ sub drapelulŭ arboratŭ de elŭ și lucrat’au cu însuflețire și bărbătéscă statornicia pentru înălțarea românismului.

Grea și amară era lupta. Tendințele de a desnaționalisá pe Românĭ își ajunsese culmea. Legea dela 1832 adusă de dieta maghiară glăsuiá ca în seminariulŭ românescŭ din Aradŭ sĕ se învețe și unguresce și ca: **„de aicĭ încolo la tóte confesiunile sĕ se admită și sĕ funcționeze numai astfelŭ de preoți, predicătorĭ și vicarĭ, carĭ sciu unguresce.“**

Apĕratu-s’aŭ cu bărbățiă Românii dintre Tisa și Carpațĭ în contra acestorŭ uneltirĭ dușmane și sosit’a după nópte și vijeliă și o di cu sóre, dar numai o di, căcĭ în cealaltă diminéță se iviră érășĭ nuorĭ furtunoșĭ pe ceriŭ. Róta sorții aduse din nou prigonirile de odinióră asupra capului nostru. Par’ că sórtea a voitŭ sĕ încerce până unde merge tăria și perseveranța Românului.

Cu tóte uneltirile și prigonirile însĕ **„Gazeta Transilvaniei“** își ridică fruntea și unindŭ sufletesce pe toțĭ Românii luptă necurmatŭ și fără pregetŭ pentru drepturile și libertățile opincii românescĭ.

Adversarii noștri neperdênd din vedere acéstă luptă și prețuindŭ resultatele dobêndite de până acum după adevĕrata lorŭ valóre șĭ-au îndoitŭ puterile, și, acum după 50 de anĭ, șĭ-aŭ perfecționatŭ și rafinatŭ mijlócele pentru sugrumarea și stingerea nóstră. Prin urmare, și noi cei de astădĭ, credincioșĭ școlarĭ ai românismului, asemenea sĕ ne strîngemŭ rêndurile, și sĕ ne îndoimŭ puterile de apĕrare.

Adversarilorŭ noștri, avêndŭ ei puterea țĕrii în mână, le-a fostŭ pré ușorŭ de a ne loví în tóte interesele politice, comerciale și economice, și acum atăcându-ne în școlă ca și în biserică, în limbă ca și în avere, nouĕ nu ne-a mai remasŭ altŭ mijlocŭ de apĕrare de câtŭ **condeiulŭ**, cu care toțĭ Româniĭ datorĭ sunt de a strigá în lumea largă și de a cere dreptate și libertate pentru poporulŭ românŭ dintre Tisa și Carpațĭ.

Ast-felŭ împinșĭ de dorulŭ de a ne folosi dilnicŭ și cu energiă de acestŭ pacînicŭ mijlocŭ apelămŭ la publiculŭ celŭ mare românŭ pentru a ne susține în dilnica nóstră luptă națională și în firma nóstră speranță de a fi încuragiațĭ, deschidemŭ abonamentŭ la **diarulŭ nostru cuotidianŭ**

GAZETA TRANSILVANIEI

care precum acum 50 de anĭ a fostŭ **primulŭ organŭ de publicitate românŭ,** tot asemenea și astădĭ e **primulŭ organŭ cuotidianŭ românŭ,** ce apare dincóce de Carpațĭ.

Suntemŭ sigurĭ, că publiculŭ românŭ e pe deplinŭ convinsŭ de principiile, ce le profeséză acestŭ diarŭ și de modulŭ cum acestŭ organŭ alŭ Românilorŭ dintre Tisa și Carpațĭ a sciutŭ chiar și în cele mai grele împrejurărĭ sĕ ție susŭ stindardulŭ naționalității române.

Privindŭ dér cu încredere la viitorŭ, **Gazeta Transilvaniei** în luna viitóre va eșí în tóte dilele, afară de Duminicĭ, și serbătorĭ, și pentru a puté cu înlesnire străbate până chiar și în sĕraca colibă a țĕranului românŭ, va fi celŭ mai eftinŭ diarŭ din monarchia Austro-Ungară:

ABONAMENTE:

Pentru **Austro-Ungaria** pe anŭ **12 fl.,** pe 6 lunĭ **6 fl.,** pe 3 lunĭ **3 fl.** Pentru **România** pe anŭ **36 lei,** pe 6 lunĭ **18 lei,** pe 3 lunĭ **9 lei.** Domniĭ abonațĭ, carĭ au plătitŭ abonamentulŭ cu stimă sunt rugațĭ a ne trămite diferența. Celŭ mai ușorŭ mijlocŭ de abonare este prin **mandatŭ postalŭ.**

REDACȚIUNEA.

Nr. 614—1884. administrativŭ. 2—2

Publicațiune.

Representațiunea opidului montanŭ Abrudŭ, în adunarea sa generală ținută în 31 Maiŭ 1882 la Nr. prot. 11, a decisŭ pardosirea din noŭ a drumului de poștă Alba-Iulia-Abrudŭ-Câmpenĭ, ce se estinde prin opidulŭ Abrudŭ.

Ca spese s’aŭ preliminatŭ următórele:

1. Pentru spargerea pardoselei vechĭ . 1604 fl. 52 cr.
2. Lucru cu pămêntŭ 1339 „ 53 „
3. Pardositulŭ din noŭ 7512 „ 07 „

Suma . 10456 fl. 12 cr.

Spre asecurarea întreprinderei se va ține în 29 Aprile 1884 înainte de amédĭ la 10 óre în cancelaria subscrisului magistratŭ opidanŭ, sub presidiulŭ primariului, pertractare de concurință verbală séŭ prin oferte.

Bugetulŭ și condițiunile de clădire potŭ fi vĕdute în órele oficióse în fiecare di, la subscrisulŭ magistratŭ opidanŭ, de unde se potŭ procurá și formularele pentru ofertele închise.

Doritorii de a concurá la acéstă întreprindere sunt provocațĭ în diua și ora mai susŭ numită, provĕduțĭ cu vadiulŭ de 5%, a sumei de esclamare în banĭ gata séu în hârtii de valóre acceptabile ca cauțiune și corespundĕtóre sumeĭ recerute ca vadiu, sĕ se presenteze în cancelaria magistratuală în persónă, — orĭ a-șĭ trămite ofertele închise, provĕdute cu vadiulŭ recerutŭ, la numitulŭ magistratŭ opidanŭ, până la timpulŭ hotărîtŭ pentru pertractarea de concurință și respective ținerea licitațiunei minuende.

Ofertele sosîte mai târdiu nu se vorŭ luá în considerațiune.

Abrudŭ, în 6 Aprile 1884.

Magistratulŭ opidanŭ.

Nr. 1303—1884. pret. 2—3

Concursŭ.

Spre ocuparea posturilorŭ de medicĭ de cercŭ cu locuința în comunele Arpașulŭ inferiorŭ și Viștea inferióră, cu carĭ posturĭ este impreunată o léfă anuală de câte 300 fl. se scrie prin acésta concursŭ cu acea provocare, cumcă mediciĭ, carĭ dorescŭ a concurá la aceste posturĭ sĕ înainteze suplicele lorŭ instruate după recerință la subscrisulŭ celŭ multŭ până în 10 Maiu a. c.

Sĕ observă totodată, cumcă Ecselența Sa D-lŭ ministru de interne a concesŭ prin înaltulŭ rescriptŭ ddto 16/12 1879 Nr. 50.629, cumcă în lipsa de concurențĭ sĕ se încredințeze cu afacerile acelui cercŭ sanitariu, care va remâné fără medicŭ, mediculŭ cercului vecinŭ, pentru care sĕ se asemneze și léfa cercului respectivŭ.

În fine se observă, cumcă deórece populațiunea cercurilorŭ e în majoritate română e de lipsă, ca petenții sĕ scie și limba română.

Arpașulŭ inferiorŭ 10 Aprile 1884.

Alesandru Belle, pretore.

Tipografia Alexi, Brașovŭ.